

Dosar nr. 3r-46/23
2-20101655-01-3r-02032023

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (jud: V. Ciumac)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A. Minciuna, E. Palanciuc V. Negru,)

DECIZIE

10 mai 2023

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecători

Tamara Chișca-Doneva
Mariana Pitic
Aliona Miron

examinând recursul depus de Compania Națională de Asigurări în Medicină,
în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă
de Societatea cu Răspundere Limitată „BB-Dializă” împotriva Companiei Naționale
de Asigurări în Medicină, terți Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale și
Dmitri Onofreiciuc cu privire la contestarea actelor administrative,
împotriva încheierii din 06 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin
care s-a declarat inadmisibil apelul depus de Compania Națională de Asigurări în
Medicină împotriva hotărârii din 10 iunie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul
Râșcani,

c o n s t a t ă :

La data de 18 august 2020 Societatea cu Răspundere Limitată „BB-Dializă”
(în continuare SRL „BB-Dializă”) a depus cerere de chemare în judecată împotriva
Companiei Naționale de Asigurări în Medicină, terți Ministerul Sănătății, Muncii și
Protecției Sociale și Dmitri Onofreiciuc, solicitând anularea în parte a raportului
de evaluare nr. 05-09/01-33 din 23 iunie 2020, a pretenției nr. 01-17/1208 din 08
iulie 2020 și a răspunsului nr. 01-02/1424 din 07 august 2020 (f.d.5-30, vol.I).

Prin hotărârea din 10 iunie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, s-a
admis parțial cererea de chemare în judecată în contenciosul administrativ și
compensarea cheltuielilor de judecată depusă de SRL „BB-Dializă”. S-a anulat ca

ilegală pretenția nr.01-17/1208 din 08 iulie 2020 în partea constatării sumei de 1866 801,08 lei ca dezafectată, formată din: 380904 de lei - acordarea premiilor administratorului și contabilului-șef; 100443,20 de lei - depășirea neîntemeiată a cheltuielilor pentru hrana pacienților; 94960 de lei - sponsorizarea Congresului de urologie, dializă și transplant renal; 33159 de lei - asigurarea CASCO pentru automobilele „Skoda Superb” și „Mercedes Sprinter”; 18800 de lei - asigurarea bunurilor contra furt; 81430 de lei - cheltuieli pentru prestarea a 34 de ședințe de dializă efectuate la pacienți contra plată; 857495 de lei - procurarea serviciilor medicale consultative în timpul spitalizării și procurarea serviciilor de consultanță privind accesul vascular; 98997,88 de lei - plata serviciilor de chemare a ambulanței; 11970 de lei - procurarea radiografiilor cutiei toracice digitale; 188642 de lei - procurarea serviciilor medicale la tarife mai mari decât cele prevăzute în Hotărârea Guvernului nr.1020 din 29 decembrie 2011 cu privire la tarifele pentru serviciile medico-sanitare. S-a anulat ca ilegală pretenția nr.01-17/1208 din 08 iulie 2020 în partea obligării reclamantei să transfere mijloacele financiare dezafectate în sumă de 1866 801,08 lei și penalității în sumă de 324 823,39 lei la contul trezorerial; reținerii din contul transferurilor pentru perioada imediat următoare a sumei de 5127 035,42 lei și răspunsului nr.01-02/1424 din 07 august 2020. În rest pretențiile SRL „BB-Dializă” din cererea de chemare în judecată s-au respins ca neîntemeiate (f.d.89; 102-118).

La 21 iunie 2022, prin intermediul poștei electronice, și totodată, prin intermediul oficiului poștal, Compania Națională de Asigurări în Medicină a depus apel nemotivat împotriva hotărârii din 10 iunie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii contestate, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie dispusă respingerea integrală a acțiunii înaintate de SRL „BB-Dializă” (f.d. 92-95, vol.II).

Iar, la 01 iulie 2022, prin intermediul poștei electronice și prin intermediul oficiului poștal, Compania Națională de Asigurări în Medicină a depus repetat apel nemotivat împotriva hotărârii din 10 iunie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani (f.d. 98-101, vol.II).

Prin încheierea din 06 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău s-a declarat inadmisibil apelul depus de Compania Națională de Asigurări în Medicină împotriva hotărârii din 10 iunie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani (f.d. 126-127, vol.II).

La 24 februarie 2023 Compania Națională de Asigurări în Medicină a depus recurs împotriva încheierii din 06 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii instanței de apel, cu restituirea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău (f.d. 129-133, vol.II).

Recurenta a relevat că, la 23 decembrie 2022, prin intermediul poștei electronice, a primit un mesaj, prin care a fost informată despre hotărârea motivată din 10 iunie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, fiind atașat proiectul acestei hotărâri, dar nu însuși hotărârea semnată de judecător.

Făcând referire la art. 223 și art. 110¹ din Codul administrativ, recurenta a menționat că, nu putea să conteste un proiect prealabil al unei hotărâri judecătorești,

care nu este semnat de judecător și fără a avea certitudine că hotărârea recepționată este una legală și motivată.

Recurenta a invocat că a îndeplinit un rol activ în procesul obținerii hotărârii motivate pronunțate de judecător, apelând în repetate rânduri Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani, în scopul recepționării hotărârii prenotate.

De asemenea, recurenta a notat că, instanța de apel neîntemeiat a declarat inadmisibil apelul. Or, la caz, motivarea apelului nu a fost depusă pe motiv că, a primit hotărârea motivată a primei instanțe, care nu a fost semnată de judecător.

La 03 martie 2023 Curtea Supremă de Justiție a expediat intimă SRL „BB-Dializă” și terțului Dmitri Onofreiciuc copia recursului declarat de Compania Națională de Asigurări în Medicină, cu posibilitatea depunerii referinței (f.d.136).

Prin referința din 24 martie 2023 intimata SRL „BB-Dializă” a solicitat respingerea recursului.

Terțul Dmitri Onofreiciuc, deși a recepționat copia recursului, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție a scrisorilor recomandate, anexat la materialele cauzei (f.d.146, vol.II), acesta nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv și nu a depus referință la recurs.

În conformitate cu art. 242 Cod administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la 06 februarie 2023, fiind notificată recurente, Companiei Naționale de Asigurări în Medicină, prin intermediul poștei electronice, la 21 februarie 2023, fapt ce se confirmă prin extrasul din poșta electronică, anexat la materialele cauzei (f.d.128, vol.II).

Astfel, recursul depus de Compania Națională de Asigurări în Medicină, la 24 februarie 2023, este în termen.

În conformitate cu art. 243 alin. (2) Cod administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată.

Studiind materialele cauzei, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins din următoarele motive.

Conform art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul.

Din materialele cauzei rezultă, că la data de 18 august 2020 SRL „BB-Dializă” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Companiei Naționale de Asigurări în Medicină, terți Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale și Dmitri Onofreiciuc, solicitând anularea în parte a raportului de evaluare nr. 05-09/01-33 din 23 iunie 2020, a pretenției nr. 01-17/1208 din 08 iulie 2020 și a răspunsului nr. 01-02/1424 din 07 august 2020 (f.d.5-30, vol.I). Totodată, a depus cerere, prin care a solicitat suspendarea executării pretenției nr. 01-17/1208 din 08 iulie 2020 și a

răspunsului nr. 01-02/1424 din 07 august 2020, în partea încasării de la reclamantă a sumei totale de 7318659,89 lei.

Prin hotărârea din 10 iunie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată în contenciosul administrativ și compensarea cheltuielilor de judecată depusă de SRL „BB-Dializă”. S-a anulat ca ilegală pretenția nr.01-17/1208 din 08 iulie 2020 în partea constatării sumei de 1866 801,08 lei ca dezafectată, formată din: 380904 de lei - acordarea premiilor administratorului și contabilului-șef; 100443,20 de lei - depășirea neîntemeiată a cheltuielilor pentru hrana pacienților; 94960 de lei - sponsorizarea Congresului de urologie, dializă și transplant renal; 33159 de lei - asigurarea CASCO pentru automobilele „Skoda Superb” și „Mercedes Sprinter”; 18800 de lei - asigurarea bunurilor contra furt; 81430 de lei - cheltuieli pentru prestarea a 34 de ședințe de dializă efectuate la pacienți contra plată; 857495 de lei - procurarea serviciilor medicale consultative în timpul spitalizării și procurarea serviciilor de consultanță privind accesul vascular; 98997,88 de lei - plata serviciilor de chemare a ambulanței; 11970 de lei - procurarea radiografiilor cutiei toracice digitale; 188642 de lei - procurarea serviciilor medicale la tarife mai mari decât cele prevăzute în Hotărârea Guvernului nr.1020 din 29 decembrie 2011 cu privire la tarifele pentru serviciile medico-sanitare. S-a anulat ca ilegală pretenția nr.01-17/1208 din 08 iulie 2020 în partea obligării reclamantei să transfere mijloacele financiare dezafectate în sumă de 1866 801,08 lei și penalității în sumă de 324 823,39 lei la contul trezorerial; reținerii din contul transferurilor pentru perioada imediat următoare a sumei de 5127 035,42 lei și răspunsului nr.01-02/1424 din 07 august 2020. În rest pretențiile SRL „BB-Dializă” din cererea de chemare în judecată s-au respins ca neîntemeiate (f.d.89; 102-118).

La 21 iunie 2022, prin intermediul poștei electronice, și totodată, prin intermediul oficiului poștal, Compania Națională de Asigurări în Medicină a depus apel nemotivat împotriva hotărârii din 10 iunie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii contestate, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie dispusă respingerea integrală a acțiunii înaintate de SRL „BB-Dializă” (f.d. 92-95, vol.II).

Iar, la 01 iulie 2022, prin intermediul poștei electronice și prin intermediul oficiului poștal, Compania Națională de Asigurări în Medicină a depus repetat apel nemotivat împotriva hotărârii din 10 iunie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani (f.d. 98-101, vol.II).

Prin încheierea din 06 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a declarat inadmisibil apelul depus de Compania Națională de Asigurări în Medicină împotriva hotărârii din 10 iunie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani (f.d. 126-127, vol.II).

Pentru a se pronunța astfel, instanța de apel a reținut că, apelul depus de Compania Națională de Asigurări în Medicină urmează a fi declarat inadmisibil pe motiv că, nu a depus motivarea apelului în termenul legal, acesta nefiind depus nici până la pronunțarea încheierii din 06 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău.

Conform art. 236 alin. (1) și (2) lit. e) din Codul administrativ, instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului. Dacă este inadmisibil, apelul se declară ca atare printr-o încheiere susceptibilă de recurs. Apelul se declară inadmisibil în special când motivarea apelului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art.232 alin.(2).

Conform art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

Actele cauzei denotă că, dispozitivul hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani, a fost pronunțat la data de 10 iunie 2022 (f.d.89).

La 21 iunie 2022, prin intermediul poștei electronice, și totodată, prin intermediul oficiului poștal, Compania Națională de Asigurări în Medicină a depus apel nemotivat împotriva hotărârii din 10 iunie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii contestate, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie dispusă respingerea integrală a acțiunii înaintate de SRL „BB-Dializă” (f.d. 92-101, vol.II).

Iar, la 01 iulie 2022, prin intermediul poștei electronice, și prin intermediul oficiului poștal, Compania Națională de Asigurări în Medicină a depus repetat apel nemotivat împotriva hotărârii din 10 iunie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani (f.d. 98-101, vol.II).

Potrivit materialelor cauzei, la 23 decembrie 2022, prin intermediul poștei electronice, la adresa de e-mail: secretariat@cnam.gov.md, recurenteii Companiei Naționale de Asigurări în Medicină i-a fost expediată hotărârea motivată a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani din 10 iunie 2022, fapt ce se atestă prin extrasul din poșta electronică, anexat la materialele cauzei (f.d.119).

Adresa respectivă a fost indicată de însăși recurenta Compania Națională de Asigurări în Medicină în cererea de chemare în judecată, cererea de apel și cererea de recurs (f.d.5, vol.I, f.d. 92-100, f.d. 129, vol.II).

De asemenea, hotărârea motivată a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani din 10 iunie 2022 a fost publicată pe pagina web a instanței de judecată la data de 29 decembrie 2022.

Respectiv, recurenta Compania Națională de Asigurări în Medicină a avut posibilitatea reală de a verifica și de a lua cunoștință cu hotărârea motivată a primei instanțe, inclusiv de pe portalului național al instanțelor de judecată www.instante.justice.md.

În astfel de circumstanțe, termenul limită de prezentare a motivării apelului a expirat la data de 22 ianuarie 2023, zi de duminică, însă având în vedere regula calculării termenelor de procedură stabilit la art. 112 alin. (2) din Codul de procedură civilă, ultima zi pentru depunerea motivării apelului a fost data de 23 ianuarie 2023, zi de luni.

La caz, de către Compania Națională de Asigurări în Medicină nu a fost depusă motivarea apelului în termenul prevăzut de art. 232 alin.(2) Cod administrativ și nici până la data pronunțării încheierii din 06 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău.

Conform art. 237 alin. (1) din Codul administrativ, prevederile art.65 alin.(1)–(3) și (5) se aplică corespunzător pentru repunerea în termenul de apel și în termenul de prezentare a motivării apelului.

Potrivit art.65 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, dacă o persoană, din motive independente de voința ei, nu a putut respecta un termen legal, atunci, la cerere, ea poate fi repusă în termen. Culpă unui reprezentant legal sau împuternicit se atribuie reprezentatului. Cererea de repunere în termen se depune în termen de 15 zile de la înlăturarea impedimentului. La cerere se anexează probele care confirmă faptele pe care aceasta se întemeiază și, suplimentar, se recuperează acțiunile omise.

Instanța de recurs reiterează că termenul de declarare a apelului poate fi restabilit, dacă persoanele îndreptățite prezintă probe veridice, ce ar confirma imposibilitatea declarării apelului în termen.

Conform art. 24 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți. Participantul care își exercită drepturile procesuale în mod abuziv și nu își îndeplinește obligațiile procesuale cu bună-credință răspunde potrivit legii pentru prejudiciile materiale și morale cauzate.

Contrar acestor prevederi legale, Compania Națională de Asigurări în Medicină nu a depus diligența necesară în vederea exercitării căii de atac în termen.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă a reiterat că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protejarea drepturilor sale de acces la instanță (a se vedea cauzele Van Harn vs. Germania, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007).

Instanța de recurs accentuează că conform legislației în vigoare, sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

În asemenea circumstanțe, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că instanța de apel întemeiat a declarat inadmisibil apelul depus de Compania Națională de Asigurări în Medicină.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră neîntemeiate argumentele recurentei, precum că motivarea

apelului nu a fost depusă pe motiv că, a primit hotărârea motivată a primei instanțe, care nu a fost semnată de judecător. Or, aceste argumente sunt declarative, nefiind depuse probe în acest sens.

Mai mult, recurenta Compania Națională de Asigurări în Medicină nu a solicitat repunerea în termenul de depunere a motivării apelului.

Astfel, Compania Națională de Asigurări în Medicină a avut suficient timp, de la data de 23 decembrie 2022, pentru a depune motivarea apelului.

Din considerentele menționate și având în vedere că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul depus de Compania Națională de Asigurări în Medicină.

Conform art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul depus de Compania Națională de Asigurări în Medicină și se menține încheierea din 06 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „BB-Dializă” împotriva Companiei Naționale de Asigurări în Medicină, terți Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale și Dmitri Onofreiciuc cu privire la contestarea actelor administrative.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecători

Mariana Pitic

Aliona Miron